

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacyje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Rosya i Królestwo Polskie. — Grecya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Dyrekcya finansów krajowych we Lwowie mianowała zastawionych do dyspozycyi asystentów urzędowych *Zygmunta Benescha* i *Kaspra Jaruszczyńskiego* asystentami kancelaryi, a to pierwszego IIgiej, a drugiego IIIciej klasy.

Lwów, 20. kwietnia 1860.

Gmina *Trześniów* w obwodzie sanockim, zobowiązała się po wieczne czasy na założenie regularnej szkoły parafialnej w *Trześniowie* znajdujący się już budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie, a w razie, jeżeliby znajdujące się w budynku szkolnym lokalności okazały się niedostateczne na umieszczenie każdego nauzcyciela, postarać się dla niego o inne stosowne umieszczenie. Następnie przyjęła na siebie obowiązek posprawić i dokupywać potrzebne porządki szkolne, opędzać koszta czyszczenia i posługi szkolnej, zrebywać i dostawiać do szkoły zapewnione przez fundacyjne państwo *Trześniów* drzewo na opał.

Na uposażenie każdego nauzcyciela zapewniła roczną kwotę 105 zł. w. a., a oprócz tego terażniejszy dzierżawca dóbr *Trześniowa* *Rudolf Reizenstein* przeznaczył roczną kwotę 5 zł. 25 c. wal. austr. na tak długo, dopokąd dobra *Trześniów* będzie trzymał w dzierżawie, a to w tym zamiarze, ażeby tę kwotę obracano corocznie na sprawienie nagrody dla pilnych uczniów.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów 26. kwietnia 1860.

Wiedeń, 25. kwietnia. Dnia dzisiejszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXV. zeszyt: *Dziennika ustaw państwa*.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 101. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 20. kwietnia 1860, którem oznajmione zostało zwinięcie powiatowych dyrekcji finansowych w *Brzeżanach* i w *Jaśle* jako też tamtejszych powiatowych sądów w sprawach dochodów skarbowych.

Nr. 102. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i finansów z 22. kwietnia 1860 — ważne we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem *Lombardo-weneckiego* okręgu administracyjnego i *Pogranicza wojskowego* — względem zniesienia istniejących jeszcze miejscowo tax za nadanie koncesyi przemysłowych, i względem należytości, jakie mają być opłacane przy zameldowaniu wolnego przedsiębiorstwa przemysłowego lub upraszaniu o koncesyę przemysłową.

Sprawy krajowe.

(Nauki na uniwersytecie padewskim. — Opłata przy koncesyach rękodzielniczych. — Ogłoszenie z administracyi kolei Karola Ludwika.)

Wiedeń, 25go kwietnia. Według rozporządzenia ministerstwa wyznań i publicznego oświecenia z dnia 19. kwietnia pozostały postanowienia reskryptu z dnia 24. października 1859, wydanego co do nauk na uniwersytecie padewskim w zimowym kursie 1859, niezmiennie także i w półroczu letnim 1860.

— *Gazeta wiedeńska* obwieszcza razem we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem *lombardzko-weneckiego* okręgu administracyjnego i *Pogranicza wojskowego*, rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i finansów, które znosi zaprowadzone miejscami taxy od koncesyi rękodzielniczych i uwalnia od opłat przy oznajmieniu jakiegoś wolnego rzemiosła lub przy zanoszeniu prośby o koncesyę rękodzielniczą.

Rozporządzenie to jest treści następującej:

Na mocy najwyższego upoważnienia z dnia 22. kwietnia 1860 rozporządzają ministrowie spraw wewnętrznych i finansów, co następuje:

1. Wszystkie od gmin przy rozpoczynaniu jakiegoś wolnego rzemiosła lub przy udzielaniu koncesyi rękodzielniczych pod jakimkolwiek tytułem pobierane taxy i należytości zostają zniesione.

2. Oznajmiając jakieś wolne przedsiębiorstwo przemysłowe lub zanosząc prośbę o koncesyę rękodzielniczą należy do skarbu publicznego następujące uściśle należytości:

a) Każde podanie, które oznajmia władzy rozpoczęcie jakiegoś wolnego przedsiębiorstwa przemysłowego, lub prosi o potrzebne do przedsiębiorstwa koncesyę podlega stałej opłacie stempelowej w stosunku do ludności miejsca, gdzie się zawiązuje przedsiębiorstwo.

Opłata ta wynosi:

W mieście stołecznem i rezydencyjnym Wiedniu . . . 6 zł. —

W innych miejscach:

z ludnością powyżej 50.000 dusz . . . . . 4 „ —

z 10.000 do 50.000 dusz . . . . . 3 „ —

z 5000 do 10.000 dusz . . . . . 2 „ —

we wszystkich innych miejscach . . . . . 1 „ 50 c.

Opłacie tej podlega tylko pierwszy arkusz podania, na dalsze arkusze wchodzi stempel na 30 cent. z dodatkiem.

b) Na wypadek jeżeli ośm procentu rocznej kwoty stałego podatku (bez dodatków), jaki przypada od żadanego przedsiębiorstwa, przywyższa oznaczoną w ustępie a) stałą należytość stempelową, to nadwyżka ta będzie stanowić dalszą bezpośrednią należytość, która przypisana razem do podatku stałego od przedsiębiorstwa, ma być zaraz z pierwszą ratą tego podatku uiszczona raz na zawsze.

3. Władze przemysłowe mają niezwłocznie po wydaniu certyfikatu przemysłowego lub koncesyi i po wpisaniu przedsiębiorstwa w rejestr przemysłowy, nadesłać akta władzom podatkowym, aby wymierzyły stałe podatki od przedsiębiorstwa, tudzież wymienioną w ustępie 2., lit. b) należytość bezpośrednią.

4. Postanowienia te mają z d. 1. maja 1860 wejść w wykonanie. Wiedeń 22. kwietnia 1860.

hrabia *Goluchowski* r. w.

Baron *Bruck* r. w.

— Rada administracyjna c. k. uprzywil. galicyjskiej kolei żelaznej *Karola Ludwika* wydała następujące obwieszczenie z 23go kwietnia 1860: Mających prawo do głosowania pp. akcyonaryuszów uprasza się nieniejszem, by sprawozdanie urzędowe razem z wszystkimi alegatami rachunkowemi odebrali sobie w naszej kasie centralnej za okazaniem kart legitymacyjnych.

Hiszpania.

(Sądowy wyrok na *Ortege*. — Wiadomości bieżące.)

Z *Madrytu* donoszą telegraficznie, że trzech uwięzionych, których rozstrzelano w *Palencyi* i *Bilbao*, stracono dopiero po wydaniu na nich wyroku sądowego. Przy tej sposobności trzymano się postanowień ustawy z 17. kwietnia 1821. *Pays* dodaje, że ministerium radziło Królowej ułaskawić wszystkich innych współwinowajców *Ortegi*. Ten, którego rozstrzelano w *Palencyi*, nazywa się *Carion*.

— *Gaceta di Madrid* ogłasza urzędowe obwieszczenie, w której oznajmiono o zniesieniu blokady portów marokańskich. Nastąpiło to 25. marca, z dniem podpisania umowy przedugodnej.

Anglia.

(Bil reformy. — Opozycja przeciw reformie. — Posiedzenie z 20. kwietnia.)

Londyn, 22. kwietnia. Jutro rozpocznie się na nowo debata nad drugim odczytaniem bilu reformy. *Observer* pisze o tem: „Kiedy opozycja nie sprzeciwia się drugiemu odczytaniu, a jeszcze przed Wielkanocą rozprawiano dość obszernie o tej kwestyi, tedy zdaje się, że jutro skończy się debata i bil otrzyma się przy drugim odczytaniu, co zatwierdzi niejako ogólną jego zasadę. Przytem nastąpi to zatwierdzenie jednogłośnie uchwałą izby deputowanych, co będzie bardzo pocieszającym dla twórców projektu i przyczyni się wielce do zneutralizowania niechęci, z jaką publiczność przyjmowała ten bil z początku. Na wszelki sposób będzie to ważny wypadek, któremu żadne szyderstwo nieodejmie znaczenia. Gdy bowiem zasada będzie raz uznana, stanie rząd usprawiedliwionym i będzie mógł przedłożyć izbie deputowanych szczegóły projektu z całym zaufaniem, że będą rozważane z należytą troskliwością i jak się spodziewamy bez zwykłej cierpkosci stronniczego ducha.“

— Przeciwnie piszą inne dzienniki, że opozycya, która utworzyła się w izbie wyższej przeciw bilowi reformy lorda Russell, zaczyna organizować się także i w izbie niższej. Kapitan Gordon oświadczył właśnie w izbie niższej, że po wtórem odczytaniu bilu zaproponuje powzięcie uchwały, jako izba nie sądzi mieć informacji dostatecznych do wydania odpowiedniej i mądrej ustawy o zastępstwie narodowem, pokąd niebędzie wiadomy wypadek cenzu z roku 1861, i pokąd rząd Jej Mości Królowej niezbierze całkiem dokładnych dat co do kwoty dzierzawnej i podatków komunalnych po miasteczkach i powiatach, i pokąd nieważnie pod ścisłe rozpoznanie stopnia oświaty społecznej i obyczajowej wykluczonych teraz od prawa wyboru warstw ludności.

— Na posiedzeniu *izby wyższej* z dnia 20. kwietnia zapowiedział lord *Teynham*, że we czwartek d. 6. czerwca wnieśli rezolucyę, która co do reformy parlamentarnej oświadczy się za powszechnem prawem głosowania i tajnym balotem. Margrabia *Nor-manby* odracza zapowiedziany swój wniosek co do prywatnej korespondencyi lorda Cowleya z lordem Russell, bo lord Cowley pragnie sam brać udział w rozprawach, a burze morskie opóźniły jego przejazd z Kalesu. Na wniosek hrabi *Grey* mianuje zgromadzenie wydział, który ma zdać sprawę, jaki wpływ wywrze zaproponowane w nowym bilu reformy znizzenie cenzu wyborczego. Wydział ten składać się będzie z 21 perów, a między tymi zasiadać będą hrabia *Grey*, książę *Argyll*, margrabia *Salisbury*, hrabia *Derby*, hrabia *Malmesbury*, lord *Stanley of Alderhy*, lord *Lonsdale*, lord *Overstone*, lord *Belper* i lord *Llanower*.

— Na posiedzeniu *izby niższej* zwraca Ewart uwagę zgromadzenia na świeżą walkę między dwoma pugilatorami Heenan i Sayers i zapytuje ministra spraw wewnętrznych, w jakim stopniu może prawo pociągać do odpowiedzialności tych, co popierają tego rodzaju walki. Wielu żyje jeszcze w tem urojeniu, że podobne zapasy pięściowe wywierają pomyślny wpływ i dodają męstwa angielskiemu charakterowi narodowemu. W r. 1800 zbił pan *Windham* wniesiony przeciw szczwaniu byków bil z tej przyczyny, że zniszczenie tego rodzaju igrzysk zwichnęłoby angielski charakter narodowy i wpłynęłoby niepomyślnie na stosunki między państwem a kościołem. Dziś nie ma już niebezpieczeństwa, aby ktoś wystąpił z podobnym argumentem co wówczas. Mowca pozwala sobie jednak wnieść zapytanie, czy zabronienie tylu barbarzyńskich igrzysk ludowych osłabiło męstwo angielskiego charakteru narodowego i czy przeciwnie żołnierz Angielski w Krymie i Indyach nie bił się teraz waleczniej niż kiedykolwiek. Udział publiczności dla zapasów pugilatorskich da się łatwo zrozumieć, nie może jednak służyć za powód, aby pochwalać podobne okrucieństwa. Mowca wyraża nadzieję, że rząd zabroni najzupełniej wszelkich zapasów pugilatorskich. Scully poczytuje za hańbę i zgrozę, że w jednej z największych ucywilizowanych hrabstw Anglii może dwóch ludzi 2½ godziny okładać się bez przestanku pięściami, a zwierzechność nie umie przeskodzić walec. Gdyby coś podobnego zdarzyło się w Irlandyi, ojczyźnie mowcy, nie ustałyby krzyki, że Irlandowie są narodem dzikim i nieludzkim. Jestto czeza tylko wymówka, że zwierzechność nie mogła odkryć naprzód właściwego pobojowiska. Znalazł ze się choć jeden członek parlamentu, który chcąc być świadkiem walki nie dowiedział się jeszcze o 2 w południe, gdzie się potrzeba udać. Mowca nie wie zupełnie jak się to dzieje, pewny jest jednak, że mógł się wszystkiemu przypatrywać bezkarnie, bo choćby dzienniki wymieniły go między obecnymi, to nikt z jego znajomych nie dałby temu wiary (śmiechy w zgromadzeniu). Wolno się śmiać każdemu; był przecież czas gdzie parlament mowę przeciw pojedynkom z większym jeszcze przyjmował szysterstwem. Ale pewnie nadejdzie niebawem pora, kiedy i tego rodzaju zapasy równie upadną w opinii jak pojedynki. Mowca nie myśli temi uwagami uwłaczać narodowemu charakterowi Anglików. Słyszał przecież, że tak *Sayers*, jak *Heenan*, jak też i *Morrissey*, co *Benię Boya* zwyciężył w Ameryce, są wszyscy Irlandami. Wszyscy ci trzej ludzie hańbią tylko swą ojczyznę. Minister spraw wewnętrznych *sir C. Lewis* wylicza pokrótce, co obrońcy boxowania przytaczają na korzyść tego zwyczaju, a mianowicie, że spuszczenie się na samą pięść w walkach zapobiega użyciu noża, sztyletu i używanego podziśdzien w Irlandyi kostura (*Shillelagh*). Nie podlega jednak żadnej wątpliwości, że tego rodzaju walka sprzeciwia się ustawom. Jestto oczywiście naruszenie spokojności a zatem i zgromadzenie, które popiera podobne naruszenie spokojności, działa wbrew prawu, i każdy co był obecnym przy walec, może bez wątpienia ściągnąć na siebie pozew sądowy. Nie było jednak w zwyczaju, aby rząd angielski wytaczał sądowe śledztwo w takich wypadkach nawet w czasach, kiedy zdarzały się o wiele częściej niż dzisiaj. Ztemwszystkiem przysłużyła władzom miejscowym wolność wytoczyć sprawę przed sądem. *Ljall* zapytuje ministra spraw zewnętrznych, czy wobec wielkich korzyści, wpływających dla Hiszpanii z nowych zmian angielskiej tryfy nie uznał za stosowne, przedstawić rządowi hiszpańskiemu jak niesłusznie postępuje wobec żeglugi angielskiej, wzbraniając się przyjąć zasadę wzajemności w swych ustawach nawigacyjnych. Lord *John Russell* odpowiada, że zwrócił już uwagę hiszpańskiego rządu na korzyści, jakie mu zapewnia nowa taryfa angielska i będzie się starał nakłonić go do liberalniejszej polityki w tym względzie. *James* zapytuje, czy rząd zamierza po drugim odczytaniu reformy iść dalej czy też odeszł do osobnego wydziału. Lord *John Russell* odpowiada, że w następny poniedziałek wytoczą się rozprawy nad drugim odczytaniem. W krót-

kim zwyczajnym przeciągu czasu między drugim odczytaniem a obradach komitetu wytoczy rząd kwestyę w komitecie całego zgromadzenia. Wniosek członka za *Salford (Massey)*, by bil przed drugim odczytaniem odesłać do osobnego wydziału, będzie uważał rząd na równi z wnioskiem, by drugi odczyt odroczyć na sześć miesięcy — czyli mówiąc bez ogródki, by odrzucić bil.

Francya.

(Posiedzenie senatu. — Reskrypta biskupie i listy pasterskie pod prawem prasy. — Wiadomości bieżące. — Poskromienie rozruchów w Algieryi. — Znaczenie posiadłości sabaudzkich.)

Paryż, 22. kwietnia. Na czwartkowym posiedzeniu senatu, na którym znajdował się komisarz rządowy, dodał kardynał *Morlot* po odczytaniu protokołu kilka słów objaśniających do swej mowy z 29. marca. Potem przemawiali kardynał *Mathieu*, baron *Dupin*, baron *Houckere* i *Hubers-Delisle* w sprawie ogłaszania protokołów senatu w *Monitorze*. Uznawali jednogłośnie prawo ustanowione artykułem 16. organicznej ustawy druku, dowodząc jednakże, że w pewnych wypadkach należałoby zrobić wyjątek z ogłaszaniem rozpraw senatu. Prezydent zrobił na to uwagę, że rozwiązanie tej kwestyi wymaga dokładnego rozważenia regulaminu i wszyscy zgodzili się na to.

— Dnia 17. b. m. przyjmował Cesarz komisycę, która wyrabia kartę *Gallii* za czasów *Cesara*, i rozmawiał z nią przeszło godzinę.

— Biskup z *Vannes* zachorował niebezpiecznie tak, że lekarze obawiają się o życie.

— Obóz pod *Chalons* zaczyna się przepelniać powoli, a będzie w tym roku daleko znaczniejszy niż w latach upłynionych.

— Sąd poprawczy w *Poitiers* zastosował ustawę z lipca 1849 względem przestępstw prasy także do biskupich reskryptów i listów pasterskich i postawił je na równi z pismami politycznymi i ekonomicznymi. Na podstawie tego popadł drukarz *Oudin* w *Poitiers* grzywnie 100 franków za to, że drukował i rozprzedawał okólnik biskupa z *Poitiers*.

— Minister wojny otrzymał dokładne sprawozdanie o powstaniu w Algierze, a mianowicie w prowincyi *Konstantynie*. Potąd zachowywały się szczyepy *Hodna* jak najspokojniej, lecz nagle pojawił się u *Uled-Amarssa* *Uled-Derradów* w subdywizyi *Batna* pewien *Sy-Mohamet-ben-bu-Krentech*, i udał, że jest wysłańcem szeryfa *Suzel-Aksa*, który według przepowiedni wyswobodzić ma kraj z pod jarzma chrześcian. Tem poduszczeniem powiodło mu się też podburzyć szczyepy do jawnego buntu. I tak zebrał między *Chebka Magra* i *Chebka Mele* zbrojne oddziały, które otrzymywały co chwila nowe posiłki. Na wiadomość o tem niezwłocznie wyruszyli komendanci subdywizyi *Batna* i *Setif*, każdy z lekką kolumną, wprost do *Hodny*, i natrafili dnia 25. marca na obóz powstańców, którzy już mieli do 1500 karabinów. Jenerał *Desmarest* uderzył na nieprzyjaciela, zgromił go, że uciekał w największym popłochu; herztów połapano, zdobyto pięć chorągwi, a wszystkie namioty i cała trzoda dostała się w ręce zwycięzców. Ale liczą i Francuzi 28 poległych, między tem 3 oficerów, i 56 rannych. Po upływie dni pięciu nie było już i śladu powstania.

— O wcieleniu *Sabaudyi* i *Nissy* do *Francyi* zawiera *Moniteur de l'Armée* następujące ze stanowiska wojskowego oświadczenie:

„Silne położenie księstwa sabaudzkiego uważano zawsze za strażnicę *Alp*, a położenie *Nissy* miano zawsze za klucz do *Włoch* środkowych. *Francya* nabywając *Sabaudyę* i *Nissę*, staje się przeto pod względem topograficznym niejako strażniczką *Alp*. Po skutecznym przyłączeniu, niepodobna już będzie napaść na kraj nasz od strony wschodniej, gdzie wąwozy alpejskie należały od r. 1815 wyłącznie do *Sardynii*. Nie można już na przyszłość dostać się nieprzyjacielowi do *Var* bez doznania silnego oporu. Słowem, wojskowa granica francuska począwszy od jeziora *genewskiego* aż do ujścia rzeki *Var* zabezpieczona jest od nagłego napadu. Posiadaniami zachodnich stoków alpejskich nabywa *Francya* takie same korzyści, jakie ma sąsiad jej *Sardynia* z posiadania stoków wschodnich. Ten wielki system górski nie ochrania już więcej tylko jednego państwa z krzywdą drugiego. Teraz dopiero mogą *Francuzi* powiedzieć z wszelką słusnością: „Jesteśmy w domu u siebie tak jak i *Sardyńcy*.“ Jest to więc przedewszystkiem obronna, topograficzna i wojskowa, lecz obopólna także korzyść, jaką *Francya* otrzymuje. I nie więcej nad to, gdyż przyczynek do budżetu i dla armii jest wcale nieznaczny. Księstwo sabaudzkie liczy 19 miast, 36 miasteczek, 600 wsi i około 550.000 mieszkańców; *Nissa* ma 6 miast, 16 miasteczek, 160 wsi i 200.000 mieszkańców.“

Niemce.

(Poselstwo pruskie do Persyi. — Wypadki dzienne.)

Berlin, 21. kwietnia. Według otrzymanych tu listów prywatnych stanęło już w *Tyflidzie* poselstwo do *Persyi*. Wieczorem dnia 13. marca wsiadli na okręt w *Trebizondzie*. Przyjęcie po drodze było bardzo świetne. Książę *Maxutowa* przyjmował ich z honorami, okręt gdy wsiadali oświetlono ogniem bengalskim, a miasto za dnia przyozdobione było banderami rozmaitych konsulatów.

— W *Pruss. Ztg.* zamieszczono wiadomość, jakoby *Dresd. Journal* oświadczył się wyraźnie przeciw zamiarowi popierania *Szwajcaryi* przez *Niemce*. Odpowiedź *Dresd. Journal* przypomina, że artykuł, o którym *Pruss. Ztg.* wspomina,

„zawiera zwięzłe oświadczenie, że Szwajcarya, jak dalece idzie o prawa jej w kwestyi sabaudzkiej, może mimo niektórych własnych uchybień przeciw traktatom liczyć jednak na sympatyę i pomoc rządów niemieckich, lecz ze z powodu polityki, jakiej w Niemczech podczas wojny i po wojnie trzymano się po części i bez winy rządów niemieckich, nie można się wiele spodziewać po Niemczech co do tej pomocy, i że zresztą *Dresd. Journal* nie robi rządowi pruskiemu żadnego zarzutu z tego, iż w kwestyi szwajcarskiej nie występuje tak stanowczo, jak tego niektóre stronnictwa żądają, lecz i to pewna, że rządy niemieckie nie stawiały mu w tej mierze żadnego oporu ani jakiegokolwiek trudności.“

Dresd. Journ. dodaje jeszcze i to, że i teraz zapewne żaden rząd niemiecki nieutrudnia stanowczego wystąpienia Prus; lecz one potąd nieodezwały się jeszcze do żadnego rządu niemieckiego w tej kwestyi.

— Szwecya i Norwegia.

(Obrady sejmowe.)

Według telegraficznych doniesień ze Sztokholmu dnia 15go b. m. kwestya względem obwarowania miasta stołecznego następująca wzięła obrót: Szlachta wyższa i niższa, tudzież duchowieństwo oświadczyło się za propozycyą królewską, którą żądano kredytu na wzniesienie tych warowni; zaś stan mieszczański i włościański przyjął propozycyę wydziału państwa, który był przeciwny temu kredytowi.

Sthortyng uchwalił na posiedzeniu swoim z dnia 14. b. m. przez aklamacyę, by przez komitet wyborczy mianować wydział 15 członków, który oświadczyć się ma ze zdaniem swoim względem odpowiedzi, jaką Sthortyng otrzymał od Króla na przedstawienie swoje w kwestyi namiestnictwa. Sadza powszechnie, że ten wydział proponował sthortyngowi adres do Króla.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Przekształcenie administracji.)

Ukazem z 24. marca przekształcono administracyę królestwa, która teraz miasto wojskowej ma być cywilna. Podatkowość, poczta, szkoły, policya i koleje żelazne (z których ostatnia, a mianowicie cesarska kolej żelazna, stała potąd na stopie wojskowej), mają być zupełnie przekształcone.

Grecya.

(Doniesienia z Aten.)

Ateny, 14. kwietnia. Na życzenie wielu deputowanych i ze względu na liczne następujące po sobie dni świąteczne zaszła w obradach ciała prawodawczego przerwa 25 dni.

— W stolicy panuje wielka drożyzna, a na targowiskach zabrakło nawet zupełnie najpotrzebniejszej żywności. Jeżeli temi dniami nie nadejdzie z portów naddunajskich kilka okrętów ze zbożem, to daleko jeszcze dotkliwiej da się czuć niedostatek.

— Rząd stara się z wielką gorliwością, aby w najkrótszym czasie urządzić należycie zamierzony obóz dla wojska. Oprócz zakupionych w Paryżu namiotów, wyrabiają także namioty majtkowie na greckich okrętach w Pyreju i w Pyros. Małe oddziały wojska z dalszych załóg przybywają już do stolicy, i zapewne zaraz po świętach wielkanocnych odejdą do obozu, wytyczonego o dwie niepełne mile za Atenami w pobliżu niemieckiej osady Heraklion.

A z y a.

(Doniesienia z Indyi.)

Indye wschodnie. Wschodnio-indyjski urząd w Londynie otrzymał następującą wiadomość telegraficzną: „W Bengalii panuje znaczne wzburzenie z powodu rozruchów między plantatorami indygo i włościanami. W powiecie Moradabad napadli na faktoryę. Przeszedł w ustawę bil, który sędziom pokoju nadaje pełnomocnictwo załatwiać spory sumarycznie, i mianuje komisye do rozpoznania trudności w uprawianiu indygo. Wyrok śmierci na Chana Bahadura został potwierdzony. Sir Hugh Rose jest następcą sir H. Somerset'a w komendzie armii bombajskiej. Jeszcze nie wydobyto zatoniętego parostatku pana Bourne. Okręt „Lord Raglan“ płynąc z Bombaju do Kuraczy rozbił się u wybrzeży Katywar, nikt nie utracił przytem życia.“

Z Kalkuty donoszą z 1. kwietnia: „Gubernator Bengalii uwiadamia, że miał wszelkie powody do mniemania, jako zawiechrzenia wszczęte w powiatach uprawiających indygo, wkrótce całkiem się uciszą, i że nie obawia się już żadnych dalszych niepokoju.“

Dziennik *Bombaj Times and Standard* zawiera wiadomość z Luknowa, że znanego już z wypadków w Bareilly Bahadura Khana powieszono za wyrokiem potwierdzonym przez lorda Canninga. Że był współwinowajcą zbrodni krwawych popełnionych w Bareilly, nie podlega już żadnej wątpliwości, a jeźliby ujść miał szubienicy, tedy byłoby to urąganiem się pamięci nieszczęśliwych ofiar jego zaciekłości.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 23. kwietnia. Pewne towarzystwo przedłożyło ministerstwu nowy projekt do przekopania góry Lukmanier. — Pro-

wincjonalna deputacya z Kremony zaproponowała radzie prowincjonalnej, zaprowadzić dodatek do podatku i ofiarować ten dochód rządowi na budowanie okrętów wojennych.

Genwa, 23. kwietnia. Tutejszy sąd apelacyjny skazał na Smiesięczne więzienie pewnego wieśniaka, który wojnę z Austryą nazwał niesprawiedliwą.

Paropływ „Isera“ przywiózł wiadomości z Palermo do 17. b. m. Powstańcy oszańcowali się aż do Moureale; wszystkie małe załogi w głębi wyspy powołano do Palermo. Insurgenci nieprzyjęli amnestyi, ofiarowanej sobie pod warunkiem założenia broni.

Medyolan, 23. kwietnia. Ze stojących tu żołnierzy z Sabaudyi i Nissy głosowało 314 Sabaudów *Tak* a 5 *Nie*; 90 Nizardów *Tak* a 7 *Nie*.

Florenca, 22. kwietnia. Dziś zakładał Król kamień węgielny na nową fasadę kościoła katedralnego.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 18. kwietnia. Na dzisiejszym targu było tylko 64 wołów z Galicyi, i wszystkie też rozkupiono. Ceny nie zmieniły się od przeszłego tygodnia, cetnar mięsa kosztował 21 zł. 24 c. w. a. Za najlepszą parę wołów wagi 1080 $\mathcal{E}$ mięsa i 120 $\mathcal{E}$ łożu 240 zł. w. a.; za najpośledniejszą parę wagi 520 $\mathcal{E}$ mięsa i 20 $\mathcal{E}$ łożu 116 zł. w. a.; cena przeciętna z 45 sprzedaży wypadła na 162 zł. w. a. za 730 $\mathcal{E}$ mięsa i 70 $\mathcal{E}$ łożu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dzieduszycki Wład., z Jezupola.

Hotel europejski: Tchorznicki Jan, z Dąbrowki. — Tyszkowski Jan, z Kalny. — Dunajewski Edward, z Krolina.

Hotel Langa: Delinowski Antoni, adwokat krajowy, z Tarnopola. — Kamieniecki Mik., c. k. major, ze Sanoka.

Hotel angielski: Hr. Zamajski Szcz., z Krakowa

Hotel krakowski: Kołakowski Wład., z Jasienia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. kwietnia.

PP. Sroczyński Fel., do Brusna starego. — Padlewski Jan, do Sokala. — Malczewski Jul., do Skwarzawy. — Gurowski Wiktor, do Ruski. — Chlibkiewicz Fel. i Chlibkiewicz Wit., c. k. podporucznik, do Stanisławowa. — Rudnicki Teodor, do Strzałek. — Dunajewski Edward, do Kroliny. — Łodyński Stan., do Milatyna. — Posselt Jul., c. k. podpułkownik, do Drohowyża. — Fangor Józef, c. k. porucznik, do Stryja. — Madejewski Ferd., c. k. podporucznik, do Tolezow.

Spesztzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 26. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. wprowadzony do Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.07	+ 6.5°	89.6	połud.-zach. sil.	pochmurno
2. god. popoł.	325.08	+ 13.0°	68.8	zachodni „	deszcz
10. god. wiecz.	325.04	+ 9.1°	83.4	„ „	pochmurno

Ilość deszczu 0.24.

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: „Robert diabeł.“
Jutro na scenie polskiej po raz pierwszy: „Eycerze mgły,“ dramat w 5ciu aktach a 10ciu obrazach z francuskiego.

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 30 kwietnia: Sprzedaż dóbr Brzusko i Huta wielka w Przemysłu. — Sprzedaż realności nr. 195 $\frac{1}{4}$ we Lwowie. — Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Zaleszczykach, w Tarnopolu i w Zbarażu.

Dnia 1. maja: Sprzedaż potażu za pomocą ofert w Czerniowcach.

Dnia 3. maja: Sprzedaż dóbr Mielnicze w Turce. — Licytacya na wystawienie browaru w Solce.

Dnia 4. maja: Licytacya na zabezpieczenie potrzebnych robót i naprawek przy gościńcach w powiecie Staromiejskim za pomocą ofert w Samborze. — Sprzedaż realności nr. 40 $\frac{1}{4}$ we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 33 w Serecie.

Dnia 5. maja: Licytacya na zabezpieczenie budowli potrzebnych przy gościńcach w obwodzie lwowskim za pomocą ofert we Lwowie

Dnia 7. maja: Sprzedaż dóbr Brzyzawa i Wola brzyzawska w Przemysłu. — Sprzedaż realności nr. 66 w Tarnopolu, a realności nr. 527 w Brodach. — Sprzedaż materiału drewnianego z kilku tartaków w Dolinie.

Dnia 9 maja: Sprzedaż sumy ciężącej na dobrach Nawarya we Lwowie.

Dnia 10. maja: Sprzedaż dóbr Koszelów we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 84 $\frac{1}{4}$ we Lwowie.

Kurs lwowski.

Dnia 27. kwietnia.

	wal. austr.	gotówka		towarem	
		zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	" "	6	20	6	26
Dukat cesarski	" "	6	23	6	28
Półimperyj zł. rosyjski	" "	10	72	10	85
Rubel srebrny rosyjski	" "	2	7	2	10
Talar pruski	" "	1	97	2	1
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	" "	84	5	84	75
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } 5% Pożyczka narodowa } } kuponów	bez	71	58	72	45
		78	98	79	60

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 27 kwietnia
Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79 50. Metaliki po 5% za 100 zł. 69.10; po 4½% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in-

Galicyi —; Bukowiny —; Akcy. Banku narodowego sztuka 860 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 186 40; niższo-austr. towarzysztwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.
Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 113. —.
Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 132. —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.
Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.29⁵/₁₀; dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 27. kwietnia		zl.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	84	25
" przedał " " 100 po		84	75
" dawał " " 100		—	—
" żądał " " 100		—	—
Wartość kuponu od 100 złr.		1	35 ¹ / ₈

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 24. kwietnia.

1. Dług publiczny.		A. Państwa.		W austr. wal. po 5%		Z pożyczki narodo. po 5%		Z r. 1851, ser. B. po 5%		Metaliki po 5%		dtto. " 4½%		dtto. " 4%		dtto. " 3%		dtto. " 2½%		dtto. " 1%		Przez. do wylos. z r. 1834		Renty Como po 42 lir. aus.		Wylos. obl. dawn. długu państ.		Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju		dtto. z procent za granicą		B. Krajów koronnych		Obligacje indemn. po 5% za 100 zł.		Niższej Austrii		Węgier		Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii		Galicyi		Bukowiny		Siedmiogrodu		innych krajów kor.		Z klauz. los. r. 1867		Lom. wen. pożycz. z r. 1850		Wen. pożyczka z r. 1859																																																																																																																					
Dług Tyrolu		Dług Salzburga		Dług Krainy		2. Stan oblig. domestykaln.		3. Akcy.		Banku nar.		Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.		Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.		Półn. kolei po 1000 zł. m. k. 1985 — 1986		Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. 279 — 280 —		Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 181 25 181.75		Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. . . . . 129 — 129 50		Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (60%) wpłaty 126. — 126. —		Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%) 153 50 154 50		Kol. Karola Lud. po 260 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%) 127. — 127.50		Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. . . . . 24. — 26. —		dtto. II. emis. po 200 zł. m. k. 55. — 60. —		Kolej Budehradzka po 500 zł. m. k. . . . . 640. — 660. —		Kolej Ausig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. . . . . — — —		z wpłatą 60 zł. (30%) . . . . . — — —		Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . . . — — 200. —		Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a. — 124. —		Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. . . . . 442. — 444. —		Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k. . . . . 200. — 205. —		Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k. . . . . 355. — 360. —		Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . . . 335. — 340. —		Powaz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . . . — — —		4. Listy zastawne.		Banku naro. dowego w mon. kon. 6let. po 5% . . . . . 101. — 102. —		10 " 5% . . . . . 96 75 97 —		przez. do los. po 5% . . . . . 91 50 92. —		na 12 m. 5% za 100 zł. 100. — —		przez. do los. po 5% 87 50 87 75		Gal. Tow. kred. po 4% . . . . . 84. — 84.50		5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. . . . . 92.50 93. —		Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. . . . . 136.50 137. —		Kol. półn. po 100 zł. m. k. 94. — 94.50		Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 136.50 137. —		Kol. Gloggn. za 100 zł. . . . . 84. — 85. —		Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k. . . . . 94. — 94.50		Lloyda za 100 zł. . . . . 91.50 92. —		6. Losy.		Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. . . . . 101.75 102. —		Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k. . . . . 100 50 101. —		Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. 118.50 119. —		Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. . . . . 38. — 38.50		Esterhazego po 40 zł. m. k. 84.50 85. —		Salma " 40 " " 39. — 39.50		Pallegio " 40 " " 36.75 37 25		Clarego " 40 " " 38. — 38 25		St. Genois " 40 " " 37 50 38. —		Windischgrätzka 20 zł. 22.75 23.25		Waldsteina 20 " " 27.25 27.75		Keglevicha 10 " " 16 25 16.75		7. Weksle. (Na 3 miesiące.)		Amsterdam za 100 zł. hol. — — —		Augsburg za 100 zł. w. p. n. 112.75 114. —		Berlin za 100 tal. . . . . — — —		Wrocław za 100 tal. . . . . — — —		Frankfurt za 100 zł. w. p. n. 114. — 114.25		Genewa za 100 lir. piem. — — —		Hamburg za 100 M. B. 100.50 100.75		Lipsk za 100 tal. . . . . — — —		Luwerna za 100 lir. tosk. — — —		Londyn za 100 fl. szt. 132.75 132.75		Medyolan za 100 zł. w. a. — — —		Marsylia za 100 fr. . . . . — — —		Paryż za 100 fr. 52.90 52 90		Praga za 100 zł. w. a. — — —		Tryest za 100 zł. w. a. — — —		Wenecya za 100 zł. w. a. — — —		(31 dni po ukazaniu.)		Bukareszt za 100 piast. wol. — — —		Konstantynopol za 100 piast. tur. — — —		Dyskonta weks. Bank. nar. 5%		Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ. 5%		8. Kurs złota.		w przecięciu w w. a.		Dukaty ces. men. . . . . 6 zł. 32 ⁵ / ₁₀ c.		dtto. pełnej wagi . . . . . 6 " 32 "		Korona . . . . . 18 " 22 "		Półkorona . . . . . " "		Napoleonador . . . . . " "		Rosyjski impery. . . . . " "		Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

Składające się z 60ciu kart oddzielnych wydanie map Galicyi wschodniej i zachodniej razem z Bukowiną, wypracowane przez c. k. kapitana Karola Kammersberga z bióra c. k. jeneralnej dyrekcji kadastru podatków gruntowych, jest już na ukończeniu, gdyż wyszło poład kart 37, a większą część z pozostających jeszcze do wydania 23 kart oddano do rytowania. Prenumeratę w kwocie 52¹/₂ c. w. a. od każdej karty tego dzieła ze wszzech miar szacownego, przyjmuje się i nadal w c. archiwum map, a cena podwyższona nastąpi dopiero po ukończeniu całego dzieła. Karty zaprenumerowane odebrane być mogą każdego czasu aż do 37mej łącznie poład wydanej, w c. k. archiwum map we Lwowie.

(Nieszczęsny wypadek.) Na dniu 7go b. m. utonęło w Śanie w okolicy Przemysła czterech włościan. Chcieli się przewieźć za rzekę, ale w pośrodku przewrócił gwałtowny prąd czółno, i trzech utonęło natychmiast, a czwarty trzymając się czółna płynął jeszcze jakiś czas z prądem, ale że dla wielkiego wezbrania rzeki nie odważył się nikt ratować go, zginął także w nurtach w okolicy Hurka. Dotąd jednakże nie zdołano jeszcze odszukać ciał tych nieszczęśliwych ludzi.

(Pożar.) W Dolinie, w obwodzie stanisławewskim, zgorzała na dniu 14. b. m. gr. kat. cerkiew parafialna ze wszystkimi sprzętami i księgami kościelnymi. Ocalała tylko dzwonnica, i w niej urządziła gmina tymczasowo kaplicę.

(Zakazane pisma) Polskiemu dziennikowi „Nadwiślanin“ odebrano pozwolenie przesyłki pocztowej w całym obrębie c. k. państw austriackich, jak niemniej i pismom miesięcznym: 1) „Rivista contemporanea“ Torino. Dalla Società l'Unione tip. editrice; 2) Rivista di Firenze Firenze. Tipografia di G. Mariani; 3) „Il piovano Arlotto“ Firenze, a spese della brigata di begli umori; dalej wychodzącemu w Rio Janeiro dziennikowi pod tytułem „Il Monitore Italiano.“ Na dzienniki te nie wolno przeto prenumeraty przyjmować, ani je przesyłać, lub przez Austryę przewozić.

— Statystyka zarządu pruskiej poczty i telegrafów zapisuje niektóre ciekawe doniesienia. W roku 1859 przesłała poczta listów 129,905 646 przedmiotów (5,455,300 sztuk więcej niż w r. 1858), 12,798,279 pakietów bez ozna-

czenia, a 8,039,096 listów i pakietów z podaną wartością, 1,018,173 listów i pakietów z zaliczką pocztową, 1366,940 listów z gotówką. Podana wartość posyłek pieniężnych i kosztowności wynosiła 1337,248,770 talarów (57 milionów bez mała mniej niż w r. 1858). Suma zaliczek pocztowych wynosiła 2,123,243, wypłat gotówką 7,036,616 talarów. W należnościach za wypłaty gotówką wpłynęło do kasy 62,504 talarów. Na marki i koperty spotrzebowano 23 454 267 sztuk za 962,115 talarów. Egzemplarzów gazety, Zbioru ustaw i Dziennika urzędowego przesłano 60,318 903 sztuk. Poczta odjechało 3,157,150 osób, za co wpłynęło do kasy pocztowej 2,077,873 talarów. Etat administracji pocztowej składali 6080 urzędników wyższych i 8747 urzędników niższych. Etat zaś zarządu telegrafów składał się z 141 urzędników wyższych, 468 urzędników niższych i 28 probistów. Zakładów pocztowych było 2010, stacyi telegraficznych 110, budynków pocztowych 193, pocztalteryi 1065, koni pocztowych 12,605 królewskich wozów pocztowych 2455, wozów pocztalteryi 4340. Zwyczajami pocztami i pociągami na kolejach żelaznych, regularną posyłką pocztową, których ogółowa liczba wynosiła 3347, ujechano 6,305,242 mil. Pociągów kolei żelaznej z regularną posyłką pocztową było 366. Linii telegraficznych było 59, które miały 981,41 mil długości, i przesyłały 349,997 telegraficznych depeszy. Zład wpłynęło 790,565 talarów do kasy. Ogółowy przychód portoryi wynosił 7,874,293 talarów, 19 srebrnych groszy i 5 feników.

Dotatek tygodniowy Nr. 17.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

- 1) Fundacja Sikorskich. Zamknięcie rachunków fundacyi za czas od 1. kwietnia 1859 do 30 marca 1860.
- 2) Uprawa, wydatek i odstawa tytoniu w obrębach Jagielnickim Manasterzyskim i Zabłotowskim
- 3) Starostwo Sanockie. Dokument z r. 1403 i kilku lat późniejszych. Wypis z metryk koronnych zawierający rewizję Starostwa Sanockiego, uskuteczniłą r. 1565 przez Krzysztofa Sokolowskiego, starosty rogozińskiego, na mocy ustawy z r. 1563.